

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

5. november 2010

Besvarelse af spørgsmål 2 alm. del stillet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg d. 7. oktober efter ønske fra Poul Andersen (S).

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bedes oplyse et skøn for effekten på BNP og på de offentlige finanser, hvis andelen af unge med en ungdomsuddannelse i Danmark i dag var på hhv. 81 pct. svarende til niveauet i Norge og 85 pct. svarende til niveauet i Sverige i 2008 og ikke de 78 pct., som VKO-samarbejdet resulterede i.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Oplysningerne i spørgsmålet om andelen af unge med en ungdomsuddannelse for hhv. Danmark, Norge og Sverige refererer til en artikel i KL's nyhedsbrev Momentum d. 21. september 2010, hvor kilden er OECD, "Education at a Glance 2010".

Tallene vedrører dog ikke andelen af unge (25-34-årige), men andelen af befolkningen i alderen 25-64 år, jf. tabel 1. Det opdaterede tal for Danmark er i øvrigt 75 pct. og ikke 78 pct., som det fremgår af artiklen i Momentum. Det kan også præciseres, at der er tale om andelen af befolkningen med *mindst* en ungdomsuddannelse.

Tabel 1. Andel med mindst en ungdomsuddannelse, 2008

Aldersgruppe	Danmark	Norge	Sverige
25-34-årige	85 pct.	84 pct.	91 pct.
25-64-årige	75 pct.	81 pct.	85 pct.

Anm.: De internationale sammenligninger er baseret på Labour Force Survey (Arbejdskraftundersøgelsen) og er ikke fuldt sammenlignelige med danske registerbaserede uddannelsesoplysninger. Kilde: OECD, Education at a Glance, 2010.

Effekten af et højere uddannelsesniveau på velstanden og de offentlige finanser skal bl.a. ses i lyset af, hvordan det at tage fx en erhvervsuddannelse, påvirker beskæftigelsesfrekvensen *set over livet* for personer, der i dag ikke uddanner sig ud over grundskolen.

I retning af lavere beskæftigelsesfrekvens trækker, at en person vil være mindre aktiv på arbejdsmarkedet under uddannelse, end han/hun ellers ville have været. Til gengæld vil det trække i retning af højere beskæftigelse, at personens beskæftigelsesfrekvens efter endt uddannelse må forventes at være højere end for personer, der ikke har uddannet sig ud over grundskolen.

Effekten på velstanden via højere beskæftigelsesfrekvens

Hvis andelen af 25-64-årige med mindst en ungdomsuddannelse havde været 1 pct.point højere i 2008, dvs. 76 pct. i stedet for 75 pct., ville BNP isoleret set have været omkring 0,1 pct. større som følge af højere beskæftigelsesfrekvens.

Der er tale om et skøn forbundet med betydelig usikkerhed og baseret på en række beregningstekniske antagelser. Det er forudsat, at det højere uddannelsesniveau fremkommer ved en vækst i antallet af 25-64-årige med en erhvervsuddannelse som modsvares af et tilsvarende fald i antallet uden uddannelse ud over grundskolen.

Effekten på beskæftigelsesfrekvensen af at gå fra grundskole til erhvervsuddannelse som højeste fuldførte uddannelse bygger på en antagelse om, at beskæftigelsesfrekvensen stiger med 1/3 af forskellen mellem beskæftigelsesfrekvensen for grundskoleudannede og erhvervsuddannede i dag. Dette er i overensstemmelse med historiske erfaringer ved stigninger i uddannelsesniveaet og afspejler forudsætningerne for Velfærdsaftalen og de beregningstekniske antagelser, der er lagt til grund for beregningen af finanspolitisk holdbarhed i 2015-planen.

Når de beregningstekniske antagelser lægges til grund, skønnes det, at BNP kunne være op til 1 pct. højere, hvis andelen af befolkningen med en ungdomsuddannelse øges til 85 pct. svarende til niveauet i Sverige i 2008. Usikkerheden på skønnet øges dog markant, når der ses på så store diskretionære ændringer i uddannelsesniveaet.

Ud over beskæftigelsesfrekvensen vil der også være positive effekter af uddannelse på arbejdstid og produktivitet. Beregningerne tager ikke højde herfor.

Effekten på de offentlige finanser af højere uddannelsesniveau

Det er en række modsatrettede effekter, der skal tages hensyn til, når det gælder effekten på de offentlige finanser som følge af højere uddannelsesniveau. Dels vil der være øgede udgifter til uddannelse og SU som følge af, at flere tager en uddannelse. Dels vil skatteindtægterne være højere og udgifterne til andre overførsler end SU lavere som følge af et højere uddannelsesniveau.

Det kan således oplyses, at nettoeffekten af indfrielse af 95- og 50-målsætningerne på uddannelsesområdet i 2015-planen vurderes at være en svækkelse af den finanspolitiske holdbarhed på 0,15 pct. af BNP, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 118 af 27. maj 2009 (alm. del - § 7).